

Bella Vad Pedersens tale ved DJØF-arrangement om fremtidens arbejdsplads og arbejdskultur

Taler

Bella Vad Pedersen
Verdensmålsambassadør og
studerende i retorik

Dato

11. marts 2026

- 1 Jeg er inviteret til at holde en tale til et DJØF-arrangement om fremtidens arbejdsplads og arbejdskultur.

5 Min adkomst er, at jeg på sidste års Folkemøde deltog i debatten “Den sidste rose”, hvor jeg uddelte min rose til den arbejdsplads, jeg helst ville være en del af. Mit fokus i den debat var ligestilling på arbejdsmarkedet. Og det er pba. den debat og mit frivillige arbejde generelt, at jeg er blevet inviteret. Min tale er midt i arrangementet efter en pause, hvor den er en optakt til den kommende paneldebat om omsorgsarbejde på arbejdsmarkedet.

10

Publikum består af DJØF-medlemmer fra både den private og offentlige sektor, blandt andet jurister, økonomer, statskundskabere, konsulenter, kommunikationsfolk, HR-medarbejdere og ledere. Både mænd og kvinder er til stede. Nogle genkender problematikken fra deres egen hverdag på

15 arbejdspladsen, mens andre måske ikke tidligere har lagt mærke til den.

Formål: I talen vil jeg tale for, at det usynlige omsorgsarbejde på arbejdspladsen ikke er et individuelt ansvar, men et fælles ansvar. Jeg vil opfordre publikum til aktivt at begynde at lægge mærke til disse opgaver, sige fra når de automatisk

20 lander hos dem selv, og tage dem på sig, hvis man ellers aldrig gør.

Tak. Og tak for invitationen til at starte den her paneldebat.

Der er et særligt øjeblik på mange arbejdspladser, som jeg synes, at vi skal

25 begynde at lægge mærke til. Og det er lige før et møde.

I kender det godt. Øjeblikket varer omkring 30 sekunder. Folk sætter sig til rette. Nogen åbner computeren. Andre finder notesblokken frem.

30

Og så opstår den der lille pause i rummet – hvor der bliver helt stille. Ingen siger det, men alle tænker det.

Hvem tager referat?

35

Det øjeblik har jeg altid selv lagt mærke til.

Ikke kun fordi jeg selv, uden at tænke videre over det, ofte hører mig selv sige:
“Den skal jeg nok tage.”

40

Men også fordi jeg gennem mit frivillige arbejde taler højt om, hvad blandt andet den her situation er en konsekvens af.

Og det er den manglende ligestilling på arbejdsmarkedet.

45

For vores arbejdspladser kører ikke kun på strategi og KPI'er. De kører på:

Den der siger “den skal jeg nok tage” når ingen andre gør.

50

De kører på den, der husker kollegaens mærkedag. Den, der spørger ind i frokostpausen. Den, der samler op efter et møde.

Og det arbejde giver hverken titel eller løn.

55

Men arbejdet har et navn, til trods for den manglende løn. Det hedder omsorgsarbejde. Det hedder mental load.

Jeg kalder det gratis følelsesmæssigt arbejde.

60

For som forfatter og økonomisk debattør, Emma Holten, peger på i sin forskning om omsorgsarbejde, så har vores økonomiske modeller simpelthen ikke et sprog for værdien af omsorg.

65

Og når værdien ikke kan måles, bliver den sat til nul i regnskabet. Så selvom arbejdet får vores system til at løbe rundt, bliver det sjældent anerkendt som reelt arbejde.

70 Da jeg indkaldte min tidligere chef til et møde om netop det, sagde han: “Men ingen har jo bedt dig om at gøre alt det der “arbejde”, Bella. Du bestemmer helt selv om du har lyst til at tage en for holdet”

Og det er rigtigt. Ingen har bedt mig om det. Men det er utrolig svært at lade vær'. Og jeg er langt fra alene om at gøre den her slags arbejde.

75 For arbejdet er desværre kønnet, til trods for at vi kvinder har været på arbejdsmarkedet i mere end 75 år.

80 Emma Holtens forskning viser nemlig, at omsorgsarbejdet på arbejdspladsen ofte bliver usynligt, fordi vi historisk set har tænkt det som noget, kvinder bare gør.

Så jeg gør det alligevel. Og jeg gør det dagligt.

85 Jeg samler bare lige trådene. Tjekker bare lige ind med kollegaerne. Får bare lige tingene til at glide. Tager bare lige en for holdet.

Kvinder som mig er vokset op med at blive rost for at være pligttopfyldende. Omsorgsfulde.

90 Rummelige. Og altid så overskudsagtige.

Det skaber et forventningspres. Ikke kun i privaten, men også på arbejdsmarkedet.

95 Hvis du spørger min tidligere chef, så stammer den forventning i hvert fald ikke fra ham.

Og det kan han sådan set godt have ret i.

100 Fordi forventningen er større end ham som ene person. Den er samfundsmæssig.

Jeg står ikke her for at sige, at vi kvinder skal blive mindre omsorgsfulde.
105 Omsorg er ikke problemet – tværtimod. Problemet opstår, når omsorg bliver en forventet automatreaktion. Når der opstår den der mikropause i rummet, og vi

allerede ved, hvem der tager den. (sving med arm).

110 Den arbejdsdeling har konsekvenser.

For imens nogle bruger energi på at regulere stemninger og få tingene til at glide for det fælles bedste, er der andre, der bruger energi på at regulere retning og skabe fremdrift for egen karriere.

115

Det her er ikke en anklage. Tværtimod er det en invitation. Til ledere. Til HR. Til mænd. Til kvinder.

120 Det her handler ikke om skyld. Det handler om bevidsthed. Og om handling på baggrund af den bevidsthed.

For hvis vi vil øge ligestillingen ift. hvem sidder på magten (og det vil vi gerne), så skal vi sørge for at begge køn har lige meget energi til at videreudanne sig, søge bestyrelsesposten og tage den svære lønsamtale.

125

Hvordan ændrer vi så den her adfærd? Det kommer meget an på hvem du er.

Derfor har jeg to opfordringer.

130 Til dig, der ikke selv har oplevet det på egen krop, og måske først nu er blevet præsenteret for en brøkdel af den forskning, der findes om omsorgsarbejde:

Når du møder ind på arbejde i morgen, så prøv at lægge mærke til, hvem jeres daglige drift-helt er.

135

Og når du så har spottet den person, så tag nogle af opgaverne. Lav kaffen. Stå for kollegaens

140 jubilæum. Tag referatet. Book mødelokalet. Tjek ind med kollegaen, der tydeligvis har en rigtig øvdag.

Saml trådene. Få tingene til at glide. Ik' spørg. Bare gør. Præcis ligesom drift-helten.

145 Og når dine kollegaer spørger til din ændrede adfærd, så kan du dele din viden –

og give opgaven videre til en af dem i næste uge.

Og til dig, kære drift-helt, som har oplevet det på egen krop:

150

Stop med at tage opgaverne på dig. Både for din egen skyld, men også for den kommende generations skyld.

155

For lige nu spænder vi ben for hinanden ved altid at sige: "Den skal jeg nok tage."

Prøv i stedet for til næste møde, at lad stilheden stå. (stilhed)

160

Lad nogle andre tage den. For stilhed betyder ikke, at pilen peger din vej.

Jeg siger ikke det er nemt. Jeg har prøvet. Jeg har været i stilheden.

Det virkede ikke.

165

Jeg har taget mødet med min chef. Endda flere gange.

Det virkede heller ikke.

170

Og efter 15 måneders øvelse i at sige fra, sagde jeg op.

Jeg siger ikke det her, fordi jeg mener, at du kære drift-helt, skal vinke farvel til din arbejdsplads i morgen.

175

Jeg siger det, fordi det viser, hvor svært det er at ændre noget, der ikke kun handler om én person.

Og netop derfor er det en samtale, vi er nødt til at have sammen. Også uden for de her fire vægge.

180

I søndags var det kvindernes kampdag. Og også min fødselsdag.

Og selvom jeg godt ved, at der nu er et helt år til at jeg igen kan ønske mig noget, så tillader jeg mig alligevel (på bagkant) at ønske mig noget af jer.

At I lader den her samtale fortsætte. Med jeres kollegaer. Med jeres ledere. Med venner og familie.

190 For hvis vi gerne vil have flere kvinder i magt (og det vil vi gerne), så kan snakken om ligestillingen ikke kun finde sted på den årlige kampdag. Eller til et arrangement som det her.

Den skal fortsætte i hverdagen. I hjemmet. Og i frokostpausen på arbejdet.

195 Så prøv at tage emnet op i morgen, når klokken rammer frokosttid. Jeg er ret sikker på, at samtalen bliver god. Der er i hvert fald nok at tage fat i.

200 Vi kvinder skal ikke passe bedre på os selv. Det er samfundet og jer omkring os, der skal passe bedre på os. Og en start vil være at dele det arbejde, som hele systemet hviler på.

Tak for jeres tid og jeres opmærksomhed.

Kilde

205 Manuskript modtaget fra taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

210 Debattale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/bella-vad-pedersens-tale-ved-djof-arrangement-om-fremtidens-arbejdsplads-og-arbejdskultur>

215

220